

MARKUS

Kern

Uit buitenbijbelse bron is bekend dat Markus in zijn evangelie verslag doet van het verhaal van Petrus over Jezus. Markus is bij uitstek het lijdensevangelie. Het lijden van Jezus op aarde komt uitvoerig en al vanaf de eerste hoofdstukken aan de orde. Markus laat zien waarom Jezus naar de aarde is gekomen. En ook hoe zijn lijden zich verhoudt tot ons eigen lijden. Markus schrijft zo dat mensen met weinig voorkennis het toch kunnen begrijpen. Daarom is het heel geschikt om als eerste boek uit de bijbel te lezen. Het is niet nodig om de hele bijbel te lezen om in Jezus te geloven.

Opbouw

De eerste acht hoofdstukken van Markus kunnen als volgt worden ingedeeld:

leerlingen geroepen	1:16-20
samenvatting genezingen	3:10-12
leerlingen aangesteld	3:13-19
samenvatting genezingen	6:5-6
leerlingen uitgezonden	6:7-13
genezing van een blinde	8:22-26

Zo heeft Petrus het ervaren: wij werden geroepen, aangesteld en uitgezonden, en er werd genezen. Het wordt voortvarend verteld: Petrus gebruikte blijkbaar vaak het woord *euthus*: 'en toen'. Alleen al in hoofdstuk 1 elf keer.

In hoofdstuk 8 vinden we hetzelfde scharnierpunt als in Mattheus 16. Daarna is de vaart uit het verhaal. De laatste week van Jezus' menselijk leven wordt dag na dag beschreven:

dag 1	intocht in Jeruzalem	dag 5	avondmaal en arrestatie
dag 2	tempelreiniging	dag 6	kruisiging
dag 3	toespraak over het einde	dag 8	opstanding
dag 4	verraad van Judas		

Scharnierpunt

Nadat Jezus gevraagd heeft 'Wie zeggen de mensen dat Ik ben?' vraagt Hij 'En wie ben Ik volgens jullie?' Petrus antwoordt 'U bent de messias.' Daarna begint Jezus hen te leren dat 'de Mensenzoon veel zou moeten lijden en [...] dat Hij gedood zou worden, maar drie dagen later zou opstaan.' (8:11)

Uitgelicht

Wie is Markus?

De oudste zei ook nog: Markus werd de tolk van Petrus en schreef nauwkeurig alles op wat hij zich herinnerde van wat de Heer had gezegd of gedaan. (Papias, begin 2^e eeuw)

Markus groeit op in het midden van de gemeente, in een rijk gezin:

Petrus ging naar het huis van Maria, de moeder van Johannes Markus, waar een groot gezelschap bijeen was gekomen om te bidden. (Hand. 12)

Markus wordt een medewerker van Paulus:

Barnabas en Saulus keerden terug uit Jeruzalem. Ze namen Markus met zich mee. (Hand. 12)

Markus betekent veel voor Paulus:

Aristarchus, mijn medegevangene, Markus de neef van Barnabas en Jezus Justus groeten u.

Zij zijn de enige Joden die met mij meewerken voor Gods koninkrijk, en ze zijn dan ook een grote troost voor me geweest. (Kol. 4)

En zeker ook voor Petrus, die hem als zijn geestelijk kind ziet:

De uitverkorenen in Babylon en mijn zoon Markus groeten u. (1 Petr. 5)

Lijden

In Markus komt het lijden van Jezus al vroeg ter sprake, in de andere evangeliën pas veel later:

- En er zaten daar enige Schriftgeleerden, en zij overlegden in hun hart. (2:7)

- De dagen zullen komen dat de Bruidegom van hen weggenomen zal zijn. (2:20)
- De Farizeeën verlieten de synagoge en gingen meteen met de Herodianen overleggen hoe ze Hem uit de weg zouden kunnen ruimen. (3:6)
- Judas Iskariot, die Hem ook verraden heeft. (3:19)

Opstaan

In Markus komt veel lijden voor, maar het Paaslicht prikt er wel af en toe doorheen.

Vroeg in de ochtend, toen het nog helemaal donker was, stond Hij op, ging naar buiten en liep naar een eenzame plek om daar te bidden. (1:35)

Markus gebruikt bewust het woord opstaan, vroeg in de morgen. Dit wijst heen naar het Paasfeest.

Op de eerste dag van de week gingen ze heel vroeg in de ochtend, vlak na zonsopgang, naar het graf. (16:2)

NB Jezus is al opgestaan voordat het vroeg in de ochtend was!

Een jongeman

Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij Hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg. (14:51-52)

Deze jongeman is waarschijnlijk Markus zelf. Deze opmerking voegt niet per se iets toe. Maar het genoemde kleed komt terug bij de opstanding:

Toen ze het graf binnengingen, zagen ze rechts een in het wit geklede jongeman zitten. (16:5)

Deze jongeman is een engel. Je kunt in beide verzen een zekere symboliek in zien. Er tussenin vinden de dood en de opstanding plaats. Zoals bij de doop, waarbij het oude kleed wordt afgedaan en het nieuwe wordt aangetrokken.

Opgemerkt

Het waarom van Jezus' komst

Jezus geneest veel zieken. Zeven keer zegt Hij erbij dat dit tegen niemand mag worden verteld (bijv. 1:34, 1:41-43). Waarom dit zogenoemde messiasgeheim? Markus 9:9 geeft het antwoord:

Toen ze de berg afdaalden, zei Hij tegen hen dat ze aan niemand mochten vertellen wat ze hadden gezien, voordat de Mensenzoon uit de dood zou zijn opgestaan.

Pas na zijn opstanding mogen zijn wonderen worden verkondigd. Anders gaan de mensen denken dat Hij als een soort superman de wereld komt redden. Jezus wil niet bekend staan als een gebedsgenezer. Dan volgen mensen hem met verkeerde motieven.

Markus vertelt duidelijk waarom Jezus is gekomen:

En Hij zei tegen hen: Laten wij naar de plaatsen in de buurt gaan, zodat Ik ook daar predik, want daarvoor ben Ik uitgegaan. (1:38) En ook:

De Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als losgeld voor velen. (10:45)

Wonderen doen, genezen, is niet de reden dat Hij naar onze wereld is gekomen. Hij lijdt aan wat Hij hier ziet. Hij gaat er kapot aan. Zijn weg is de weg van het lijden.

Zijn lijden betekent: Ik geef jou mijn leven. Het bewijs daarvan is: Ik geef jou het leven (genezing).

Hij pakt de problemen echt aan, niet alleen kosmetisch. De weg naar de hemel gaat door lijden heen.

Petrus heeft dit begrepen. Zijn eerste brief is het bijbelboek waarin het woord lijden relatief het vaakst voorkomt.

Open eind

Markus eindigt oorspronkelijke met 'Ze gingen naar buiten en vluchtten bij het graf vandaan, want ze waren bevangen door angst en schrik. Ze waren zo geschrokken dat ze tegen niemand iets zeiden.'

(16:8) Het gedeelte daarna, over de ontmoetingen van Jezus na zijn opstanding, is later toegevoegd.

Dit zet ons aan het denken. Wat doet de opstanding van Jezus met mij?